

Spennandi val

VAL verður í tveimum av oddalöndunum í vesturheiminum í hesum árinum. Bæði bretar og amerikanarar skulu til at kjósa sær eina nýggja stjórn — ella afturvelja somu stjórn. Í báðum londum hava verið konservativ stýri nú í mong ár. Spurningurin er um tað fer at eydnast meira radikalu og liberalu andstöðunum í hesum londunum at koppla verandi stjórn, í USA republikanarunum við George Bush á odda og í Onglandi teimum konservativu við John Major á odda.

FYRI okkum føroyingar hevur tað kanska ikki beinleiðis so nógv at siga, hvør stýrir hesum báðum londunum, tó at vit á ongan hátt eru líkasæl, hvør stjórnar hesum teimum báðum kanska sterkastu londunum í Vesturheiminum.

NÚ fylgisveinasamskipti brýtur øll landamærk og ger heimin nógv minni, verða vit dagliga fúðrað við tíðindum frá báðum hesum londum. Tó átti næsti granni okkara, Ongland, at havt størri áhuga millum manna. T.d. hava øll havnarfólk møguleikan at fylgja við í bretska sjónvarpinum, sum ger sera nógv burtur úr tí komandi heimliga valstríðinum. Andstöðan í Onglandi, Arbeidaraflakkurin og Liberali flokkurin, vilja nú sleppa upp í part

at stýra landinum. Teir meta seg at hava sitið alt ov leingi uttanfyri. Bretska valskipanin er tá eisini soleiðis háttáð, at ein flokkur als ikki nýtist at hava meira enn helvtina av samlaðu atkvøðunum fyri at fáa væl meira enn helvtina av tinglimunum. Sum so er okkara valskipan nógv øðrvísi, soleiðis at skilja, at avlopsatkvøður í Onglandi, eru at meta sum burturspiltar. Hetta kom nevnliga at kosta labourflokkinum dyrt til seinasta val — og um somu tíð at bjarga teimum konservativu.

SPENNINGURIN undan bretska valinum er størri enn nakrantíð, tí veljarakanningarnar vísa, at Arbeidaraflakkurin fer at vinna. Men munurin er sera lítill, og tí kann tað heilt óvanliga fyri bretska politikk henda, at teir báðir størstu flokkarnir gerast sera javnir, og at teir liberalu harvið kunnu koma at avgera samansetingina av eini komandi stjórn. Bretar tosa longu nú um eina tveifyrlokkastjórn við einum av teimum stóru flokkunum og so tí liberala flokkinum sum tungan á vágskálina. Hetta gevur leiðaranum í liberala flokkinum, Paddy Ashdown, ein sera avgerandi leiklut. Tað var hesin sami, sum herfyri var frammi í bløðunum í sambandi við, at hann hevði havt eina hjákonu nøkur ár herfyri. Men her vísir tað seg — beint øvugt av gongdini í USA — at slíkar gølusøgur ikki oyð-

leggja møguleikan hjá einum framstandandi politikara.

Í USA er so sanniliga eisini talan um eitt spennandi val, hóast tú har hevur meira ilt við at siggja tann stóra munin millum stjórn og andstöðu. Men tað er greitt, at nú konservativ flokkurin hevur fingið ein sera konservativan høgrahekk, Pat Buchanan, so kann hetta geva teimum meira liberalu í demokratiska flokkinum eina betri stöðu. Tí hóast mangir republikanarar eru ónøgdir við Bush og ynskja eina harðari og meira avgjörda linju í innanríkispolitikkinum og í marknaðarpolitikkinum móti útheiminum við størri isolationismu og tjóðskaparkenslu, so ynskir meirilutin av amerikanska fólkinum eina meira menniskjansliga og toleranta linju í politikkinum.

Á fleiri økjum líkjast stríðsmálini í bæði USA og Onglandi. Í báðum londum er stór ónøgd við tann fúrða høgrapolitikkin á eitt nú undirvísingar- og heilsuøkinum. Analfabetisman í USA bara økist, sama ger arbeidssloysið, og tey mongu arbeidssleysu hava als einki sosialt og heilsuligt trygdarnet. Tú hevur als ikki ráð til at gerast sjúk. Og her hava teir meira liberalu amerikanararnir hug at líta at heilsuskipanunu, sum eitt nú eru galdandi í Norðurlondum. Og tað sama gera bretar. Ónøgdin við kon-

servativa politikkin á økinum er nú so stórur, at júst tørvandi heilsu- og skúlapolitikkur kann koma at kosta teimum valdið. Harafturat kann tann accelererandi privatiseringin av einum og øllum koma at kosta dyrt. Ikki tí — privatisering hevur givið úrslit á summum økjum, men á øðrum kostar hon longu skattaborgarunum dyrt. So privatisering bara fyri at privatisera er ikki tann rætti politikkurin, og tað fer konservativa stjórnin helst eisini at sanna.

TAÐ skal vera okkara vón, at vit fáa stjórnarskipti í bæði USA og í Onglandi í ár. Og istaðin fyri tann alt ov ofta í so høgravenda politikkin fáa eina meira liberala og sosialdemokratiska andstöðu til valdið, t.v.s.: ein hóvligan, humanistiskan og skilagóðan demokrat sum nýggjan forseta í USA og ein gløggan og at sær komnan labourmann sum forsætisráðharra í Onglandi — tveir politikarar, sum umboða flokkar, ið vilja skapa fólkinum betri og rættvísari kor og sum umframt at fáa gongd á vinnulívið, eisini vilja gera nakad itakiligt fyri at menna politikkin á bæði skúla- og heilsuøkinum.

Ídnaðarfelagið við politikarnar:

Gevið ikki fólkinum falskar vónir

-Brúka vit okkara ringu royndir frá sjeyti og áttati árunum skilagott, skuldi verið møguligt at rætta skútuna uppafur. Men politikararnir eiga at halda seg til verunleikan, tá teir greiða fólkinum frá stöðuni í landinum, og ikki geva fólkinum falskar vónir sigur Føroya Ídnaðarfelag í ársfrágreiðing síni.

Felagið vísir á, at øll vita, at tað skulu takast ódnartøk fyri aftur at koma á beina leið. Lættari er at taka hesi tøk, tá ein veit,

hvussu skútan flýtur sigur felagið, sum hevði aðalfund leygardagin.

Í ársfrágreiðingini verður víðari sagt, at

vinnan eigur at brúka 1992 til at fyrirreika seg til øktu kappingina, sum verður, tá handilsavtalan við EF rættuliga kemur í

Bergur Poulsen heldur fram sum formaður í Føroya Ídnaðarfelag

gildi, og saman við politisku myndugleikunum mykja og tryggja hesa avtalu, soleiðis at hon verður brúkt til fulnar.

Felagið leggur sera stóran dent á samarbeiði millum virki og sigur, at einasti møguleiki, føroyskt vinnulív hevur, er við øktum samarbeiði millum virki, og at tey vísa hvørjum øðrum størri álit.

-Vit eru smáir. Høvsær koma vit onga leið. Men standa vit bert eitt sindur saman, hava vit møguleikar. Og við vinnuligum graslíkisvøllum at virka á her heima, skuldu vit havt møguleikar fyri at kappast og spælt í minsta lagi javnleik niðri á europeisku marknaðarleikvøllumunum.

Nýggj andlit í Ídnaðarfelagnum

Føroya Ídnaðarfelag hevði aðalfund á Hotel Hafnia leygardagin.

Fyri vali sum nevndarlimir stóðu: Jákup Magnussen, Kristoffur Laksá og Tórus Joensen. Ongin av hesum ynskti afturval, og vórðu hesir valdir: Eiríkur Thorvaldsson, Jákup Mørkøre og Hans Gert Nielsen. Sum tiltakslimir stóð

Eiríkur Thorvaldsson fyri vali, og varð Kristoffur Laksá valdur fyri hann. Nevndin sær sostatt soleiðis út: Bergur Poulsen, formaður, Jákup Mørkøre, næstformaður, Eiríkur Thorvaldsson og Hans Gert Nielsen. Tiltakslimir: Kristoffur Laksá og Gunnar Mohr.